

Ghid Tehnic pentru Metoda de Evaluare a Mediului (MEM)

Scopul acestui ghid este de a oferi cititorului o descriere completa a Metodei de Evaluare a Mediului pentru Pietele Alimentare din Zona Bucuresti. Metoda a fost dezvoltata in proiectul ECOMARKET – un proiect pilot inovator si demonstrativ implementat in cadrul Instrumentului Financiar pentru Mediu al Uniunii Europene – LIFE. Metoda este descrisa pornind de la cadrul general al proiectului pana la estimarea nivelului de impact pe care il au Pietele Alimentare asupra mediului.

1. CADRUL GENERAL

Municipiul Bucuresti, in momentul de fata, se afla in stadiul de aplicare a proiectului ECOMARKET. Obiectivul proiectului este de a minimaliza impactul pe care il au Pietele Alimentare (PA) asupra mediului, pietele alimentare care isi conduc activitatea in spatii total sau partial deschise, si pentru a demonstra ca marcarea-eco poate fi un instrument eficient in vederea durabilitatii mediului. Proiectul ECOMARKET privind pietele alimentare are urmatoarele obiective specifice:

- De a proiecta, testa si evalua metoda de evaluare a mediului (MEM) utilizand indicatori si parametri de durabilitate pentru Pietele Alimentare si Magazinele de Vanzare cu Amanuntul situate in zona pietelor alimentare
- Aplicarea si dezvoltarea , pe baza MEM, unui model ecologic de piata alimentara (MEPA) si o schema de marcare ecologica voluntara (SEV) pentru magazine de vanzare cu amanuntul, descriind regulile si criteriile necesare pentru a fi certificate Pietele Alimentare Ecologice sau Magazinele Eco-marcate.
- In plus, Primaria Municipiului Bucuresti, care va administra aceste criterii pentru MEPA si SEV, aplica un sistem de management al mediului (SMM) in conformitate cu ISO 14001 cu scopul de a minimiza impactul pe care il are cea mai mare administratie publica din Romania asupra mediului

2. INTRODUCERE SI PREZENTARE GENERALA A METODEI DE EVALUARE

Obiectivul metodei avansate de evaluare a mediului (MEM) este de a evalua nivelul de impact pe care il are orice Piata Alimentara sau magazin de vanzare cu amanuntul (MA) din cadrul PA asupra mediului prin cartografierea si inregistrarea tuturor informatiilor relevante cu privire la mediu si estimarea impactului actual si comparativ pe care il are un magazin si/sau o PA asupra mediului.

Cartografierea si inregistrarea datelor evaluate este dusa la indeplinire prin completarea chestionarelor standard cu cooperarea dintre manageri si/sau administratorii pietelor alimentare si a magazinelor de vanzare cu amanuntul si experti din cadrul Primariei Municipiului Bucuresti

Estimarea nivelului de impact, in majoritatea cazurilor, va fi generata in mod automat de catre un sistem de marcare in care fiecare MU sau PA primeste un scor pentru parametri de mediu variati. Punctele sunt acordate pentru datele cuantificabile, precum consumul de energie, pentru datele calitative, precum aplicarea unui sistem de monitorizare, si pentru nivelul de informare exprimat cu privire la mediul inconjurator i.e prin prezenta unor facilitati adecvate de manipulare a deeurilor.

Sistemul de marcare este alcatuit pe baza datelor culese de catre personalul Primariei Municipiului Bucuresti specializat in probleme de mediu si conditii locale. Datele au fost adunate din 20 Piete Alimentare si 10 Magazine de Vanzare cu Amanuntul ce sunt reprezentative pentru aspectul general si de mediu. De asemenea, Primaria Municipiului Bucuresti administreaza metoda si va fi

implicata in colectarea de date si generarea unui raport de evaluare de cate ori PA sau MU va dori sa traca printr-o metoda de evaluare a mediului.

Unele date nu sunt usor de incorporat intru-un sistem de marcare, deoarece unele intrebari sunt incorporate in metoda pentru alte motive, i.e ofera o viziune larga privind o posibila retea de aprovizionare sau alte specificatii tehnice ce ar putea fi utile in aplicarea ulterioara a criteriilor de eco-marcare. Alte date s-ar putea sa nu fie adaptate in sistemul de marcare deoarece modelul de calcul nu ia in considerare conditiile locale speciale. Astfel, unele magazine sau PA au un consum anual specific de energie pe o suprafata foarte vasta sau foarte redusa din cauza acestor conditii speciale. In astfel de cazuri MEM poate presupune o metoda activa de evaluare a datelor de catre expertii din cadrul Primariei Municipiului Bucuresti.

Un alt obiectiv al MEM este ca MEM sa conduca direct la dezvoltarea unui Model Ecologic de Piata Alimentara (MEPA) pentru Pietele Alimentare, si a unei Scheme de Eco-marcare Voluntara (SEV) pentru magazinele de vanzare cu amanuntul din cadrul PA prin identificarea parametrilor de mediu relevanti si a indicatorilor de durabilitate si un sistem de marcare. Acestea pot fi utilizate ca sistem de referinta in aplicarea criteriilor pentru a deveni PA Ecologica sau magazin eco-marcata.

3. CONTINUTUL CHESTIONARELOR

Metoda de cartografiere si inregistrarea datelor relevante privind mediul consta in mod fundamental din chestionare (in mod special raportate la PA sau MU) ce implica urmatoorii parametrii de mediu:

- Energie
- Apa
- Deseuri
- Zgomot si Miroas
- Calasare
- Consum intern de bunuri diverse
- Sanatate si protectia muncii
- Managementul Mediului

In plus, caracteristicile generale ale fiecarui PA/magazin sunt inregistrate (i.e denumirea magazinului/pietei alimentare, persoana de contact, suprafata ocupata etc.).

Chestionarele sunt oferite in anexa A (PA) si B (Magazin de Vanzare cu Amanuntul) ale acestui raport.

In continuare, cadrul general si continutul fiecarui parametru de mediu sunt discutate

ENERGIE

Acest parametru se concentreaza pe consumul de energie electrica si termica pentru incalzire, din moment ce consumul de energie este una din problemele de mediu cele mai importante pe plan local si global prin crearea de poluare si contributia la Efectul de Sera.

Indicatorii identifica atat consumul anual cat si sursele de energie si potentialul pentru realizarea activitatilor de economisire a energiei.

APA

De asemenea, consumul de apa si productia de apa menajera sunt considerate a fi probleme importante pentru imbunatatirea impactului pe care il au PA asupra mediului.

Acest parametru este focalizat pe consum, reseaua de alimentare, calitatea de monitorizare a aprovizionarii si a apei menajere, mentinerea aprovizionarii si a sistemului de canalizare, potentialul de implementare a activitatilor de economisire a apei si a sistemelor de tratare a apei uzate.

DESEURI

Manipularea deseurilor si depunerea ulterioara a acestora, tratarea deseurilor sunt considerate a fi o problema majora din motive de mediu si igiena in PA si Romania in general. Desi PA nu contribuie cu mai mult de cateva procente din totalul deseurilor din Bucuresti, manipularea deseurilor constituie un parametru de mediu important pentru PA. Un motiv este aparitia PA pentru clientii lor, ca urmare a faptului ca deseurile nu sunt manipulate in mod corespunzator, si este vital ca PA care nu dauneaza mediului sau magazinele Eco-marcate sa fie coerente in legatura cu problemele de manipulare a deseurilor. Un alt aspect relevant consta in faptul ca PA apar ca fiind un bun exemplu pentru clienti si pentru majoritatea populatiei din Bucuresti iar pe termen lung acestea se pot dezvolta in Statii de Mediu locale pentru colectarea si sortarea deseurilor.

Indicatori din acest parametru includ probleme precum procentul de reciclare si alte specificari ce permit identificarea potentialelor imbunatatiri in manipularea deseurilor si in activitatile de tratare, posibilitatea de returnare a obiectelor pentru reciclare de catre consumator, i.e resturi de produse sau materiale pentru infasurat/ambalat precum cutiile din carton. In plus, o serie de indicatori sunt folositi pentru a identifica atat abilitatile de management cat si posibilitatile fizice de a duce corect la indeplinire fiecare etapa, pornind de la sortarea deseurilor pana la colectarea acestora de catre companiile autorizate, asigurand amenajarea adecvata a centrului de manipulare a deseurilor si tratarea corecta a fiecărei fractiuni.

ZGOMOT SI MIROS

Zgomotul si mirosul sunt probleme importante din cauza efectului pe care il pot avea asupra procesului de achizitionare de catre consumator. O Piata Alimentara ecologica cu Magazine Eco-marcate urat mirositoare si zgomotoase vor avea un impact negativ in intelegerea conceptului de catre consumator.

Din moment ce activitatile din cadrul Pietelor Alimentare ce pot fi sursa de miros si zgomot este important ca MEM sa identifice riscul potential pentru nivelurile de perturbanta ale zgomotului si mirosului.

SORTIMENT

Sortimentul in spatiile deschise ale PA si ale Magazinelor sunt probleme de mediu importantante, datorita productiei de produse vandute, fiind adesea clare privind impacturile directe asupra mediului, si din cauza ca sortimentul este "infatisarea de mediu" a magazinului in fata clientilor.

Indicatorii din MEM includ identificarea tipurilor de sortiment, indicand ce produse sunt incluse in sortiment in diferite categorii. In plus, MEM identifica daca produse specifice cu impact asupra mediului sunt comercializate in PA si magazine, si daca clientii sunt corect informati cu privire la utilizarea si dispunerea corecta pentru astfel de produse.

Oferind produse ce nu dauneaza mediului si cu standarde ridicate de calitate, PA si magazinele stabilesc noi standarde si fac ca produsele ecologice sa fie o alegere mai usoara pentru consumatori si, in acelasi timp, contribuie la informarea clientilor privind asemenea produse.

In concluzie, sortimentele adecvate pentru PA Ecologica si magazinele Eco-marcate contribuie la calitatea generala a imaginii si la pregatirea clientilor in alegerea zonelor pentru cumparare, deplasand astfel o parte a pietii catre PA ce nu au impact negativ asupra mediului, incurajand mai multi administratori de PA sa se alature sistemului de marcare.

CONSUM INTERN

Acest parametru este un supliment pentru parametrul sortiment, intr-un mod in care sunt considerate a fi importante nu numai produsele variate vandute dar si cele de consum intern ce trebuie sa fie ecologice pe cat posibil.

SANATATE SI PROTECTIA MUNCII

Acest parametru nu are o legatura directa cu problemele ce privesc mediul, dar este o componenta a imaginii generale a serviciului oferit, astfel incat un mediu de lucru favorabil creeaza angajati mai fericiti, iar clientii vor fi astfel mai bine serviti. Un client nu trebuie sa aiba impresia ca o Piata Alimentara Ecologica sau un magazin eco-marcat promoveaza un mediu de lucru nesigur si nesanos.

MEM se concentraza asupra sanatatii si sigurantei la locul de munca identificand posibilitatile de imbunatatire a problemelor de management precum stabilirea unui comitet de securitate la locul de munca, desavarsirea unei evaluari la locul de munca, stabilirea de obiective pentru imbunatatiri in domeniul sanatatii si sigurantei si un program de actiune pentru a sprijini aceste obiective.

MANAGEMENTUL MEDIULUI

Managementul Mediului este probabil cel mai important parametru deoarece subliniaza munca sistematica pentru minimalizarea impactului pe care poate sa-l aibe orice organizatie ce aplica MEM asupra mediului.

In MEM, diferiti indicatori sunt utilizati pentru a identifica stadiul de implementare a managementului de mediu.

4. SISTEMUL DE PUNCTARE

In evaluarea nivelului de impact asupra mediului, fiecare Piata Alimentara sau Magazin de vanzare cu Amanuntul primeste un punctaj pentru toti parametrii de mediu din MEM.

Punctajul de evaluare va fi dat automat de catre Instrumentele Software MEM. Acesta este dus la indeplinire prin utilizarea de Pliante ce contin chestionare similare cu cele utilizate pentru inregistrarea datelor. Inregistrand raspunsurile date de catre Managerii si Administratorii PA si MU, pliantul automat calculeaza un nivel de impact de la A la M pentru fiecare parametru din chestionar: "A" este nota cea mai buna (impact relativ scazut asupra mediului) iar "M" echivaleaza cu un impact ridicat asupra mediului in comparatie cu alte magazine sau PA.

Fiecare nota corespunde unui interval de puncte acordate raspunzand intrebarilor din chestionare, astfel incat fiecarui raspuns favorabil cu privire la mediu ii este oferit punctajul maxim pentru fiecare indicator, i.e.: pentru indicatorul "deseuri" "Sunt containerele pentru deseuri utilizate corespunzator", raspunsul DA va genera mai multe puncte decat raspunsul NU. Pentru o descriere amanuntita a sistemelor de marcare utilizate pentru PA si MU, va rugam sa consultati documentele "Metodologie si Ghid de utilizare pentru Modelul Ecologic de Piata Alimentara, MEPA" si "Manual si instructiuni pentru aplicarea Schemei de Eco-marcare Voluntara, SEV".

Pentru datele de consum pentru energie si apa, nota "G" echivaleaza cu valoarea oferita de datele colectate.

Punctele sunt date pentru datele cuantificabile si pentru datele calitative. Insa, unele date nu sunt accesibile printr-un model de calcul electronic, deoarece fac parte din chestionar din motive generale de colectare a datelor, si , astfel, anumite date ce sunt completate in pliant nu sunt utilizate direct in calculul de notare automat, dar pot fi utilizate in cazuri speciale de catre specialistii PMB oferind o interpretare in profunzime a posibilitatilor PA sau Magazinelor de vanzare cu Amanuntul de imbunatatire a nivelului de impact a mediului.

In exemplu, PA primesc o nota de marcare de la "A" la "M" pentru consumul Total de Energie pe baza sistemului de notare dat in Tabelul 1, sistem ce a fost dezvoltat pe baza datelor colectate din 20 PA, si o Nota de punctare pentru indicatorii de apa ce se bazeaza pe sistemul de punctare descris in Tabelul 2.

Tabel 1

Sistem de punctare pentru consumul Total de energie			
Nota	Date de consum, X= Consum de energie, kWh/m²		
A	0	≤ X <	4,7
B	4,7	≤ X <	8,9
C	8,9	≤ X <	13,1
D	13,1	≤ X <	17,3
E	17,3	≤ X <	21,5
F	21,5	≤ X <	25,7
G	25,7	≤ X <	29,9
H	29,9	≤ X <	34,1
I	34,1	≤ X <	38,3
J	38,3	≤ X <	42,5
K	42,5	≤ X <	46,7
L	46,7	≤ X <	50,9
M	50,9	≤ X	

Tabel 2

Sistem de punctare pentru indicatori (bazat pe un punctaj minim de 13 puncte)			
Nota	X = puncte marcate		
A	93,5	$\leq X \leq$	100
B	87	$\leq X <$	93,5
C	80,5	$\leq X <$	87
D	74	$\leq X <$	80,5
E	67,5	$\leq X <$	74
F	61	$\leq X <$	67,5
G	54,5	$\leq X <$	61
H	48	$\leq X <$	54,5
I	41,5	$\leq X <$	48
J	35	$\leq X <$	41,5
K	28,5	$\leq X <$	35
L	22	$\leq X <$	28,5
M		$X <$	22

Modelul de Piata Ecologica si Eco Etichetare Voluntara

Eco - Eticheta respectiv Certificatul de Piata Ecologica reprezinta etichete (certificate) administrate la nivel local, din punct de vedere al impactului asupra mediului al activitatilor desfasurate si abilitatii pietelor agro-alimentare (magazine) de a satisface cerintele unui management de mediu si standardelor specifice. Evaluarea este realizata de specialisti din cadrul primariei Municipiului Bucuresti, iar eliberarea certificatelor se face cu aprobarea si sub semnatura Primarului General.

Tabelul de mai jos indica sintetic nivelul minim de performanta care trebuie atins de catre o piata agroalimentara (sau magazin de desfacere cu amanuntul pentru a putea fi Certificata Ecologic (respectiv Eco-Etichetat)

REZULTATELE TESTULUI DE CONFORMITATE

Pentru a satisface criteriile de eco-etichetare, calificativele obtinute trebuie sa fie cel putin egale (sau mai bune) cu cele din tabel. Punctele optionale trebuie sa depaseasca minimul necesar prevazut

PARAMETRU	CALIFICATIV	PUNCTAJ MINIM NECESAR	Punctaj optional realizat	Punctaj maxim posibil
CONSUM DE ENERGIE		E		10
CONSUM DE APA		D		10
INDICATORI CALITATE APA		D		21
DESEURI		E		28
ZGOMOTE SI MIROSURI		-		30
GAMA SORTIMENTALA		G		25
CONSUMURI INTERNE		G		
SANATATE SI SECURITATE IN MUNCA		B		10
MANAGEMENT DE MEDIU		E		10

Puncte optionale realizate	
Puncte optionale posibile	144
Puncte optionale minim necesare	65

Utilizarea acestui sistem este exemplificata prin datele obtinute in cazul Pietei DOMENII

A) SCOR OBTINUT PENTRU PIATA DOMENII IN ANUL 2003

REZULTATELE TESTULUI DE CONFORMITATE

Pentru a satisface criteriile de eco-etichetare, calificativele obtinute trebuie sa fie cel putin egale (sau mai bune) cu cele din tabel. Punctele optionale trebuie sa depaseasca minimul necesar prevazut

PARAMETRU	CALIFICATIV	PUNCTAJ MINIM NECESAR	Punctaj optional realizat	Punctaj maxim posibil
CONSUM DE ENERGIE	C	E	1	10
CONSUM DE APA	F	D	0	10
INDICATORI CALITATE APA	G	D	9	21
DESEURI	F	E	8	28
ZGOMOTE SI MIROSURI	-	-	0	30
GAMA SORTIMENTALA	B	G	20	25
CONSUMURI INTERNE	I	G		
SANATATE SI SECURITATE IN MUNCA	A	B	0	10
MANAGEMENT DE MEDIU	H	E	0	10

Puncte optionale realizate	38
Puncte optionale posibile	144
Puncte optionale minim necesare	65

Asa cum rezulta, in 2003 (la inceputul procesului), Piata Domenii a obtinut calificative corespunzatoare numai pentru indicatorii referitori la consumul de energie, gama sortimentala si respectiv sanatate si securitatea muncii. Punctajul optional realizat (38), este sub limita de puncte optionale necesara (65); In aceasta perioada, Piata Domenii era o piata conventionala.

B) SCOR OBTINUT PENTRU PIATA DOMENII IN ANUL 2004

REZULTATELE TESTULUI DE CONFORMITATE

Pentru a satisface criteriile de eco-etichetare, calificativele obtinute trebuie sa fie cel putin egale (sau mai bune) cu cele din tabel. Punctele optionale trebuie sa depaseasca minimul necesar prevazut

PARAMETRU	CALIFICATIV	PUNCTAJ MINIM NECESAR	Punctaj optional realizat	Punctaj maxim posibil
CONSUM DE ENERGIE	C	E	2	10
CONSUM DE APA	C	D	0	10
INDICATORI CALITATE APA	C	D	10	21
DESEURI	C	E	21,33333333	28
ZGOMOTE SI MIROSURI	-	-	15	30
GAMA SORTIMENTALA	B	G	20	25
CONSUMURI INTERNE	E	G		
SANATATE SI SECURITATE IN MUNCA	A	B	0	10
MANAGEMENT DE MEDIU	C	E	0	10

Puncte optionale realizate	68,33333333
Puncte optionale posibile	144
Puncte optionale minim necesare	65

Dupa cum se poate constata, pe durata procesului performata de mediu in Piata Domenii s-a imbunatatit. Aceasta concluzie rezulta din rezultatele obtinute cu ajutorul testului descris, in anul 2004.

Scorurile obtinute sunt mai bune decat cele necesare la toti indicatorii, si deasemenea si punctajul optional (68,33) depaseste minimul necesar (65). Pe aceasta baza, s-a tras concluzia ca Piata Domenii indeplineste criteriile de performanta de mediu pentru a putea fi certificata ca PIATA ECOLOGICA.

7. PROCEDURA ADMINISTRATIVA

Procedura prin care se solicita Certificarea ecologica a pietelor, respectiv Eco-Etichetarea magazinelor de desfacere cu amanuntul, implica urmatoarele etape:

1. Cerere oficiala din partea reprezentantului autorizat al pietei (magazinului) adresata Primariei Municipiului Bucuresti – Directia Protectia Mediului si Educatie Ecocivica;

2. Solicitantul primeste informatiile si documentatia necesara din partea P.M.B.:

-- Ghidul Tehnic privind Analiza de Impact asupra Mediului;

-- Metodologia si Ghidul Utilizatorului pentru Certificarea Ecologica

a Pietelor;

-- Lista parametrilor aplicabili;

-- Chestionare in vederea completarii;

3. Chestionarele completate vor fi transmise la P.M.B. -- D.P.M.E.E.;

4. Directia Protectia Mediului si Educatie Ecocivica din P.M.B. realizeaza evaluarea initiala de mediu;

5. Directia Protectia Mediului si Educatie Ecocivica din P.M.B. identifica problemele de mediu si informeaza solicitantul asupra celor care nu satisfac cerintele si necesita imbunatatire;

6. Pentru imbunatatirea indicatorilor de mediu care nu satisfac cerintele, Directia Protectia Mediului si Educatie Ecocivica din P.M.B. desfasoara o activitate de consultanta pe durata procesului de imbunatatire a performantei de mediu si efectueaza evaluari de mediu periodice.

7. Atunci cand se constata atingerea nivelului de performanta de mediu necesar conform testelor de conformitate, Directia Protectia Mediului si Educatie Ecocivica din P.M.B. propune Primarului General Certificarea pietei ca Ecologica, respectiv Eco-Etichetarea magazinului.

DATE DE CONTACT:

PRIMARIA MUNICIPIULUI BUCURESTI

DIRECTIA PROTECTIA MEDIULUI SI EDUCATIE ECOCIVICA

BD. REGINA ELISABETA NR. 47, ET. 2, CAM. 217, SECTOR 5

BUCURESTI

DIRECTOR: STELIAN IFRIM Tel / Fax: 30.555.24;

e-mail: mediu@bucuresti-primaria.ro

stelian.ifrim@bucuresti-primaria.ro

Anexa 1.

Chestionar MEM pentru PIETE ALIMENTARE

Nume.....

Adresa.....

Persoana de contact.....

Telefon.....

Suprafata.....

Nr. Crt.	Indicatori si parametri	Raspunsuri si observatii
I	ENERGIE	
1	<i>Consum de energie electrica</i>	
1.1	Consum anual de energie electrica in kWh;	
1.2	Consum specific de energie electrica pe suprafata totala kWh/m ² ;	
2	<i>Consum de energie termica</i>	
2.1	Consum anual de energie termica in kWh, m ³ sau kg;	
2.2	Tipul de sursa utilizata:	
2.2.1	Energie electrica;	
2.2.2	Combustibil lichid;	
2.2.3	Gaz natural;	
2.2.4	Incalzire pe sector;	
3	<i>Iluminat</i>	
3.1	Procentul de surse de iluminat cu energie de tip A sau B?	
4	<i>Ventilatie, incalzire si racire</i>	
II	APA	
1	<i>Consum de apa</i>	
1.1	Este consumul anual de apa masurat in m ³ ?	
1.2	Consumul specific de apa pe suprafata totala in m ³ /m ² .	
1.3	Are PA propria retea de aprovizionare cu apa?	

Nr. Crt.	Indicatori si parametri	Raspunsuri si observatii
1.4	Procentul anual de scurgere la reseaua de aprovizionare cu apa potabila ?	
1.5	Procentul volumului de apa furnizat catre magazine?	
1.6	Este magazinul prevazut cu surse proprii de aprovizionare cu apa (surse de apa)?	
1.6.1	Exista un sistem de monitorizare a calitatii apei furnizate de propria sursa a PA?	
1.6.2	A obtinut PA toate autorizatiile necesare pentru functionarea propriilor surse de apa?	
1.6.3	Procentul de apa potabila furnizata de la propriile surse ale PA?	
1.6.4	Exista un program pentru intretinerea/reparea surselor de apa?	
1.7	A incheiat PA un contract pentru aprovizionarea cu apa/servicii de canalizare cu un furnizor de apa ?	
2	<i>Instalatii</i>	
2.1	Procentul de toalete cu jet de apa diferentiat (3 sau 6 litrii per jet de apa)?	
3	<i>Debitul apei uzate</i>	
3.1	Este PA prevazuta cu canal propriu?	
3.2	Care este cantitatea de ciment de azbest utilizata in alcatuirea canalului?	
3.3	Procentul canalelor avariate?	
3.4	Exista un program pentru intretinerea si repararea canalului?	
3.5	Calitatea apei uzate	
3.5.1	Este PA prevazuta cu un sistem propriu de monitorizare a indicatorilor de calitate a apei uzate?	
3.5.2	Procentul deCBO5 din apa uzata?	
3.6	A incheiat PA un contract cu o companie autorizata in vederea preluarii apei uzate?	
3.7	Exista un sistem de tratare sau pre-tratare a apei uzate pentru deversarea acesteia in canalul colector municipal?	
III	DESEURI	
1.	Procentul deșeurilor trimise către reciclare?	
1.1	Procentul substanțelor periculoase din totalul deșeurilor trimise către reciclare?	
1.2	Procentul de PVC și de folie din plastic din deșeul total trimis către reciclare?	
1.3	Procentul de carton sau semi-carton din deșeul total trimis către reciclare?	
2	Procentul de deșeuri trimise către incinerare?	
3	În câte categorii sunt sortate deșeurile?	
4	Sortarea deșeurilor în categorii stabilite de către autoritatea locală, sau ca sortare minimală la sursa și reciclarea cartonului?	
5	Există zone tampon pentru depozitarea temporară a deșeurilor?	
5.1	Sunt aceste zone tampon pentru depozitarea temporară a deșeurilor echipate cu mijloace de protecție împotriva contaminării solului și a pânzei freatice și împotriva deversărilor de apă uzate?	
6	Sunt deșeurile depozitate în containere speciale?	
6.1	Sunt containerele adecvate tipului de deșeu depozitat?	

Nr. Crt.	Indicatori si parametri	Raspunsuri si observatii
6.2	Sunt containerele marcate si usor de identificat/localizat pentru facilitarea utilizarii adecvate a acestora?	
6.3	Sunt containerele utilizate in mod corespunzator	
6.4	Sunt containerele inlocuite/intretinute in mod adecvat?	
6.5	Sunt containerele golite la timp?	
7	A incheiat PA un contract cu o firma autorizata pentru depozitarea deseurilor?	
7.1	Pentru deseuri non-reciclabile	
7.2	Pentru deseuri reciclabile	
IV	ZGOMOT-MIROS	
1	<i>Zgomot</i>	
1.1	Generat de activitatea de furnizare a produselor	
1.2	Generat de tonetele ce comercializeaza CD-uri audio si casete	
1.3	Altele	
2	<i>Miros</i>	
2.1	Generat de chiftele si peste la gratar	
2.2	Generat de diferite bunuri precum varza murata, branza, muraturi	
2.3	Generat de activitati de productie (coacere, etc.)	
2.4	Generat de colectarea deseurilor sau de canalul colector (mai ales pe perioada verii)	
2.5	Generat de vehicule (aprovizionare, clienti)	
2.6	Others	
V	SORTIMENT	
1	<i>Produce organice</i>	
1.1	Legume si fructe proaspete si uscate	
1.2	Animale	
1.3	Cafea s ceai	
1.4	Alte produse ecologice	
2	<i>Care dintre urmatoarele grupe de produse sunt clasate?Specificarea dupa numar a obiectelor certificate sau care au eticheta-eco ce poate fi recunoscuta sau e specificata valoarea energetica a produselor din fiecare grupa.</i>	
2.1	Alimente	
2.2	Casete audio si CD-uri	
2.3	Altele	
3	<i>Intrebari suplimentare</i>	
3.1	Sunt toate obiectele ecologice din clasificare clar etichetate ca fiind ecologice?	
3.2	Sunt clientii informati in legatura cu produsele ecologice?	
3.3	Sunt diferitele GMO-urile printr-o eticheta aplicata de catre PA/magazin ?	
3.4	Comercializeaza magazinul pesticide?	
3.5	Sunt peste 25% dintre obiectele clasificate produse pe teritoriul tarii?	
VI	CONSUM INTERN	
1	Exista cerinte pentru contractanti/care au in vedere produsele ecologice si introducerea controlului de mediu?	
2	Exista produse ce nu contin substante daunatoare mediului inconjurator?	

Nr. Crt.	Indicatori si parametri	Raspunsuri si observatii
2.1	Sunt produse nationale fabricate in mod preferential?	
3	Exista o lista de produse pe care PA nu le comercializeaza pentru a proteja mediul?	
4	Utilizeaza PA echipament de marcare ecologica:	
4.1	Materiale de scris?	
4.2	Hartie?	
4.3	Aparatura de birou?	
5	Utilizeaza PA produse de curatare eco-marcate?	
6	Comercializeaza PA produse ce contin clor?	
VII	SANATATE SI PROTECTIA MUNCII	
1	Este stabilita pentru angajati si management o organizatie responsabila cu siguranta?	
2	Au urmat agentii de securitate trainingul obligatoriu despre sanatate si protectia muncii?	
3	Si-a stabilit magazinul obiectivele/tintele pentru sanatate si protectia muncii?	
4	A fost infiintat un Centru de Evaluare a Muncii in conformitate cu regulile Inspectoratului pentru Fabrici (Autoritatea Publica pentru Sanatate si Protectie Profesionala)?	
5	Stabileste conducerea magazinului interviuri anuale de evaluare?	
6	A primit magazinul ordine pentru imbunatatire de la Inspectoratul pentru Fabrici?	
7	Si-a stabilit magazinul o politica privind fumatul si consumul de alcool ?	
8	Exista un plan/program de actiune pentru un reducerea numarului de zile pierdute pe motiv de boala?	
VIII	MANAGEMENTUL MEDIULUI	
1	<i>Intrebari cu privire la Managementul Mediului</i>	
1.1	Are magazinul sau lantul de magazine certificat SMM cu referire la ISO 14001 sau MESA (Management Eco si Schema de Audit-Sistemul Oficial SMM al UE)?	
1.2	Este formulata in scris o politica de mediu?	
1.3	Sunt formulate in scris obiectivele privind mediul?	
1.4	Are magazinul inregistrari cu privire la:	
1.4.1	Consumul de electricitate si incalzire	
1.4.2	Consumul de apa	
1.4.3	Cantitatea de gunoi/deseu in diferite categorii	
1.4.4	Consumul de produse pentru curatare	
1.4.5	Consumul de combustibil al propriilor vehicule	
1.5	Sunt angajatii informati cu privire la:	
1.5.1	Consumul de electricitate, incalzire si apa	
1.5.2	Cantitatea de deseuri din diferite categorii	
1.5.3	Consumul de produse pentru cumparare	
1.6	A dezvoltat magazinul un plan de actiune pentru initiative si imbunatatiri in domeniul mediului?	
1.6.1	Include acest plan/program urmatoarele aspecte:	
1.6.1.1	Reducerea consumului de energie	
1.6.1.2	Reducerea consumului de apa	
1.6.1.3	Reducerea cantitatii de deseuri	

Nr. Crt.	Indicatori si parametri	Raspunsuri si observatii
1.6.1 4	Imbunatatirea transporturilor	
1.6.1 5	Un procent ridicat de produse ecologice	
1.6.1 .6	Reducerea consumului de produse chimice (e.g., produse de curatare)	
1.7	A numit in functie managerul magazinului un coordonator pentru probleme de mediu?	
1.8	Exista instructiuni scrise despre:	
1.8.1	Cum trebuie sortat in cetegorii gunoiul/deseul?	
1.8.2	Cum poate fi economisit consumul de energie?	
1.8.3	Un plan de management al deeurilor?	
1.8.4	Functionarea si intretinerea instalatiilor electrice?	
1.8.5	Controlul si intretinerea instalatiilor de apa?	
1.9	Exista instructiuni scrise pentru informarea angajatilor cu privire la problemele de mediu si abilitatile de cooperare pentru a reduce impactul pe care il are magazinul asupra mediului inconjurator?	
1.10	Exista regularitate in operare si intretinere?	
1.10. 1	Exista dispozitive si instalatii pentru consumul de energie?	
1.10. 2.	Instalatii de apa	
1.10. 3.	Deseuri sortate in categorii	
2	<i>Relatii publice</i>	
2.1	Informatii privind mediul	
2.1.1 .	Produsele eco-marcate din sortiment?	
2.2	Serviciul pentru clienti	
2.2.1	In ce masura managementul stabileste prioritatile referitoare la inputurile generale legate de mediu in serviciile cu clientii?	
2.3	Alternative ecologice	
2.3.1	Sunt angajatii obligati sa furnizeze informatii privind alternativele la produsele cerute cu produse care nu dauneaza mediului ?	
3	Sunt angajatii obligati sa furnizeze informatii privind alternativele la produsele cerute cu produse care nu dauneaza mediului ?	

ANEXA 2.

Chestionar EAM pentru MAGAZINELE DE VANZARE CU AMANUNTUL

Nume .....

Adresa.....

Persoana de contact .....

Telefon.....

Suprafata.....

Piata Alimentara .....

Run. No.	Indicatori si parametri	Raspunsuri si Observatii
I	ENERGIE	
1	<i>Consumul de energie electrica</i>	
1.1	Consumul anual de energie electrica in kWh;	
1.2	Consumul specific de energie electrica pe suprafata totala in kWh/m ² ;	
2	<i>Consumul de energie termica</i>	
2.1	Consumul annual de energie termica in kWh, m ³ or kg;	
2.2	Tipul de sursa utilizata:	
2.2.1	Energie electrica;	
2.2.2	Combustibil lichid;	
2.2.3	Gaz natural;	
2.2.4	Incalzire pe sector;	

Run. No.	Indicatori si parametri	Raspunsuri si Observatii
3	<i>Iluminat</i>	
3.1	Procentul de surse de iluminat cu energie de tip A sau B?	
4	<i>Ventilatie,incalzire si racire</i>	
II	APA	
1	<i>Consumul de apa</i>	
1.1	Este consumul anual de apa masurat in m ³ ?	
1.2	Consumul specific de apa pe suprafata totala in m ³ /m ² .	
1.3	Este magazinul prevazut cu retea proprie de aprovizionare cu apa?	
1.4	Procentul anual de scurgere la reseaua de aprovizionare cu apa potabila?	
1.5	Este magazinul prevazut cu surse proprii de aprovizionare cu apa (surse de apa)?	
1.5.1	Exista un sistem de monitorizare al calitatii apei aprovizionate de la sursa proprie a magazinului?	
1.5.2	A obtinut magazinul toate autorizatiile necesare pentru sursele proprii de apa?	
1.5.3	Procentul de aprovizionare cu apa potabila de la sursele proprii ale magazinului?	
1.5.4	Exista un program de intretinere/reparare a surselor de apa?	
1.6	A incheiat magazinul un contract pentru aprovizionare cu apa/servicii de canalizare cu un furnizor de apa?	
2	<i>Instalatii</i>	
2.1	Procentul toaletelor cu jet de apa diferentiat (3 sau 6 litri per jet de apa)?	
3	<i>Debitul apei uzate</i>	
3.1	Este magazinul prevazut cu canal propriu?	
3.2	Procentajul canalelor construite din ciment de azbest?	
3.3	Procentul canalelor avariate?	
3.4	Exista un program de intretinere si reparatie a canalului?	
3.5	Calitatea apei uzate	
3.5.1	Este magazinul prevazut cu un sistem de monitorizare a indicatorilor de calitate a apei uzate?	
3.5.2	Procentul de CBO5 din apa uzata?	
3.6	A incheiat magazinul un contract cu o companie autorizata in vederea preluarii apei uzate?	
3.7	Exista un sistem de tratare sau pre-tratare a apei uzate pentru deversarea acesteia in canalul colector municipal?	
III	DESEURI	

Run. No.	Indicatori si parametri	Raspunsuri si Observatii
1.	Procentul de deseuri trimise catre reciclare?	
1.1	Procentul de PVC si de folie din plastic din deseul total trimis catre reciclare?	
1.2	Procentul de carton sau semi-carton din deseul total trimis catre reciclare?	
2	Procentul de deseuri trimise catre reciclare?	
3	In cate categorii pot fi sortate deseurile?	
4	Pot clientii returna obiecte folosite sau componente in vederea reciclarii?	
5	Pot clientii returna alte obiecte in vederea reciclarii, i.e. cantainere?	
6	Sortarea deseurilor in categorii stabilite de catre autoritatea locala, sau ca nivel minim de sortare la sursa si reciclarea cartonului	
7	Exista zone tampon pentru depozitarea temporara a deseurilor?	
7.1	Sunt aceste zone tampon pentru depozitarea temporara a deseurilor echipate cu mijloace de protectie impotriva contaminarii solului si a panzei freatice si impotriva deversarilor de apa menajera?	
8	Sunt deseurile depozitate in containere speciale?	
8.1	Sunt containerele adecvate tipului de deșeu depozitat?	
8.2	Sunt containerele marcate si usor de identificat/localizat pentru facilitarea utilizarii adecvate a acestora?	
8.3	Sunt containerele utilizate adecvat?	
8.4	Sunt containerele inlocuite/intretinute in mod adecvat?	
8.5	Sunt containerele golite la timp?	
9	A incheiat magazinul un contract cu o firma autorizata pentru depozitarea deseurilor?	
9.1	Pentru deseurile non-reciclabile	
9.2	Pentru deseuri reciclabile	
IV	ZGOMOT - MIROS	
1	<i>Zgomot</i>	
1.1	Generat de activitatea de furnizare a produselor	
1.2	Altele	

Run. No.	Indicatori si parametri	Raspunsuri si Observatii
2	<i>Miros</i>	
2.1	Generat de activitati de productie (coacere, etc.)	
2.2	Generat de colectarea deseurilor sau de canalul colector (mai ales pe perioada verii)	
2.3	Generat de autoturisme (aprovizionare, clienti)	
2.4	Altele	
V	SORTIMENT	
1	<i>Produse organice</i>	
1.1	Legume si fructe proaspete sau uscate	
1.2	Cafea si ceai	
1.3	Dulciuri, ciocolata, zahar	
1.4	Produse lactate si oua	
1.5	Produse de panificatie	
1.6	Carne proaspata	
1.7	Produse din porumb, incl.faina, orez si paste	
1.8	Peste proaspat	
1.9	Carne si peste inghetat	
1.10	Produse in conserva si borcan	
1.11	Sirop, suc si apa minerala	
1.12	Alte produse ecologice	
2	<i>Care dintre urmatoarele grupe de produse sunt clasate? Specificarea dupa numar a obiectelor certificate sau care au eticheta-eco ce poate fi recunoscuta sau e specificata valoarea energetica a produselor din fiecare grupa..</i>	
2.1	Alimente	
2.2	Altele	
3	<i>Intrebari suplimentare</i>	
3.1	Sunt toate obiectele ecologice din clasificare clar etichetate ca fiind ecologice?	
3.2	Comercializeaza magazinul produse ce contin baterii reincarcabile din cadmiu?	
3.3	Comercializeaza magazinul produse care contin PVC?	
3.4	Comercializeaza magazinul produse ce contin clor?	
3.5	Sunt clientii informatii cu privire la produsele ce au impact asupra mediului si despre cum sunt acestea corespunzator utilizate si depozitate?	

Run. No.	Indicatori si parametri	Raspunsuri si Observatii
3.6	Comercializeaza magazinul pesticide?	
3.7	Sunt peste 25% dintre obiectele clasificate produse pe teritoriul tarii?	
VI	CONSUM INTERN	
1.	Exista cerinte pentru contractanti/care au in vedere produsele ecologice si introducerea controlului de mediu?	
2.	Exista produse ce nu contin substante daunatoare mediului inconjurator?	
2.1	Sunt produse fabricate in mod preferential?	
2.2	Sunt preferate produsele cu o valoare energetica scazuta?	
2.3	Sunt preferate produsele benefice sanatatii si cu perioada de valabilitate lunga?	
2.4	Sunt selectate produsele reciclabile?	
3	Exista o lista a produselor pe care magazinul nu le comercializeaza pentru a proteja mediul?	
4	Magazinul utilizeaza echipament de marcare ecologica:	
4.1	Materiale pentru scris?	
4.2	Hartie?	
4.3	Aparatura de birou?	
5	Utilizeaza magazinul produse de curatare marcate ecologic?	
6	Comercializeaza magazinul produse ce contin clor?	
VII	TRANSPORT	
1.	Are magazinul propria retea de autovehicule?	
1.1	Pentru aprovizionare?	
1.2	Transport de persoane (agenti de vanzare, manageri sau alte persoane)?	
1.3	Transport de bunuri de la depozit pana la magazin?	
2	Retea de autovehicule	
2.1	Sunt soferii instruiti pentru a economisi combustibil pe parcursul traseului si pentru a evita functionarea neintrerupta a motorului?	
2.2	Sunt vehiculele intretinute?	
2.3	Este luat in calcul consumul de combustibil in momentul achizitionarii unui autovehicul?	

Run. No.	Indicatori si parametri	Raspunsuri si Observatii
2.4	Este transportul planificat in prealabil pentru ca drumurile inutile sa fie evitate?	
3	In ce mod sunt bunurile transportate catre magazin	
3.1	Direct de la furnizor catre magazin?	
3.2	De la furnizor la depozitul central si apoi la magazin?	
3.3	De catre un curier atestat SMM (ISO 14001 sau MESA)/agent de transport ?	
3.4	De catre vehicule echipate cu filtru de particule?	
4	Ofera magazinul livrare directa de bunuri clientilor?	
5	Ce tipuri de combustibil utilizeaza vehiculele care transporta bunuri?	
6	Ofera magazinul informatii clientilor cu privire la mijlocul de transport in comun?	
VIII	SANATATE SI PROTECTIA MUNCII	
1.	Este stabilita pentru angajati si management o organizatie responsabila cu siguranta?	
2	Au urmat agentii de securitate trainingul obligatoriu despre sanatatea si protectia muncii?	
3	Si-a stabilit magazinul obiectivele/tintele pentru sanatate si protectia muncii?	
4	A fost infiintat un Centru de Evaluare a Muncii in conformitate cu regulile Inspectoratului pentru Fabrici (Autoritatea Publica pentru Sanatate si Protectie Profesionala)?	
5	Stabileste conducerea magazinului interviuri anuale de evaluare?	
6	A primit magazinul ordine pentru imbunatatire de la Inspectoratul pentru Fabrici?	
7	Si-a stabilit magazinul o politica privind fumatul si consumul de alcool ?	
IX	MANAGEMENTUL MEDIULUI	
1	Intrebari cu privire la Managementul Mediului	
1.1	Are magazinul sau lantul de magazine certificat SMM cu referire la ISO 14001 sau MESA (Management Eco si Schema de Audit)?	
1.2	Este formulata in scris o politica de mediu?	

Run. No.	Indicatori si parametri	Raspunsuri si Observatii
1.3	Sunt formulate in scris obiectivele privind mediul?	
1.4	Are magazinul inregistrari cu privire:	
1.4.1	Consumul de electricitate si incalzire	
1.4.2	Consumul de apa	
1.4.3	Cantitatea de gunoi/deseu in diferite categorii	
1.4.4	Consumul de produse pentru curatare	
1.4.5	Consumul de combustibil al propriilor vehicule	
1.5	Sunt angajatii informati cu privire la:	
1.5.1	Consumul de electricitate, apa si incalzire	
1.5.2	Cantitatea de deseuri in diferite categorii	
1.5.3	Consumul de produse pentru curatare	
1.6	A dezvoltat magazinul un plan de actiune pentru initiative si imbunatatiri in domeniul mediului?	
1.7	A numit in functie managerul magazinului un coordonator pentru probleme de mediu?	
1.8	Exista instructiuni scrise despre:	
1.8.1	Cum trebuie sortat in cetegorii gunoiul/deseul?	
1.8.2	Cum se poate economisi consumul de energie?	
1.8.3	Un plan de management al deeurilor?	
1.8.4	Functionarea si intretinerea instalatiilor electrice?	
1.8.5	Controlul si intretinerea instalatiilor de apa?	
1.9	Exista instructiuni scrise pentru informarea angajatilor cu privire la problemele de mediu si abilitatile de cooperare pentru a reduce impactul pe care il are magazinul asupra mediului inconjurator?	
1.10	Exista regularitate in operare si intretinere?	
1.10.1	Exista dispozitive si instalatii pentru consumul de energie?	

Run. No.	Indicatori si parametri	Raspunsuri si Observatii
1.10.2.	Instalatii de apa	
1.10.3.	Deseuri sortate in categorii	
2	Relatii cu publicul	
2.1	Informatii privind mediul	
2.1.1	Exista ghiduri de informare despre nivelul de cunoastere al angajatilor privind aceste subiecte?	
2.2	Serviciul pentru clienti	
2.2.1	In ce masura managementul stabileste prioritatile referitoare la inputurile generale legate de mediu in serviciile cu clientii?	
2.3	Alternative ecologice	
2.3.1	Sunt angajatii obligati sa furnizeze informatii privind alternativele la produsele cerute cu produse care nu dauneaza mediului ?	
2.4	Sistem de returnare	
2.4.1	Sunt angajatii obligati sa informeze clientul cu privire la sistemul de returnare pentru produsele ambalate/gunoi/consumate?	
2.4.1.1	Exista instructiuni scrise pentru acest lucru?	
3	A primit magazinul ordine pentru imbunatatire sau plangeri din partea autoritatilor de mediu sau din partea clientilor? Daca da, specificati problemele.	